

Guía Docente				
Datos Identificativos				2017/18
Asignatura (*)	Enfermería Laboral		Código	750G01022
Titulación				
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Terceiro	Optativa	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias da Saúde			
Coordinación	Bernabeu Piñeiro, Francisco	Correo electrónico	francisco.bernabeu@udc.es	
Profesorado	Bernabeu Piñeiro, Francisco	Correo electrónico	francisco.bernabeu@udc.es	
Web	moodle.udc.es			
Descrición xeral	Con esta materia preténdese dar a coñecer o alumno a relación existente entre o traballo e a saúde. Principalmente abordaranse as formas en que o traballo pode influír na saúde e os riscos derivados do traballo e a forma de evitalos.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe				
Resultados de aprendizaxe		Competencias / Resultados do título		
Describir a normativa vixente en materia de saúde laboral e prevención de riscos laborais		A30 A56	B5 B6 B7 B10 B12 B20	C1 C6 C7
Diferenciar os riscos para a saúde derivados do traballo		A30	B5 B7 B12	C6 C13
Identificar e aplicar os sistemas de avaliación e as medidas de prevención dos riscos para a saúde no ámbito laboral.		A28 A29 A30 A38	B5 B6 B7 B10 B12 B20	C13

Contidos	
Temas	Subtemas
U.D. 1.- Conceptos xerais de saúde Laboral. Marco conceptual da Enfermería do Traballo.	- Lei de P.R.L. - Regulamento dos Servizos de Prevención - Disposicións, Ou.M. e R.D. - A Especialización en Enfermería do Traballo. Funcións no Campo da Saúde Laboral.
U.D. 2.- Área Preventiva. Técnicas de Prevención de Riscos Laborais.	- Seguridade no Traballo - Hixiene Industrial - Ergonomía e Psicosocioloxía aplicada á Prevención

U.D. 3.- Promoción da Saúde no Traballo.	<ul style="list-style-type: none"> - O Traballo e a Saúde - Riscos Profesionais - Factores de Risco - Accidente de Traballo - Enfermidade Profesional
U.D. 4.- Vixilancia da saúde.	<ul style="list-style-type: none"> - Conceptos - Normativa - Principais Patoloxías Laborais

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	A56 B5	1	0	1
Traballos tutelados	A38 B5 B7 B10 B12	12	50	62
Análise de fontes documentais	A29 A30 A56 B20 C6	5	15	20
Presentación oral	B7 C1	1	0	1
Proba mixta	A29 A30 A38 A56	2	0	2
Sesión maxistral	A28 B6 C7 C13	21	42	63
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais	Presentación pormenorizada da materia. Obxectivos, horarios, contidos e criterios de avaliación.
Traballos tutelados	Realizaranse ao longo do semestre diferentes traballos en grupo, preferiblemente de 5 alumnos. As diferentes temáticas a traballar comunicaranse na aula os días correspondentes. En caso de que o traballo non poida finalizarse na aula, nese momento establecerase a data de entrega deste.
Análise de fontes documentais	Ao longo do semestre facilitarase aos alumnos diferentes materiais que deben revisar e utilizar nos diferentes traballos propostos.
Presentación oral	Presentación oral do traballo tutelado.
Proba mixta	O exame da materia consistirá nunha proba combinada de preguntas tipo test de resposta única e de preguntas de tipo resposta curta.
Sesión maxistral	A maior parte dos contidos desta materia desenvolveranse mediante leccións maxistras participativas con apoio de imaxes e vídeo.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	A atención personalizada desenvolverase de forma programada nos horarios das tutorías do profesor.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Proba mixta	A29 A30 A38 A56	As preguntas de resposta curta puntúanse entre 0 e 1 e supoñen o 50% do exame. As preguntas tipo test de resposta única constitúen o outro 50% da nota. As preguntas non acertadas restan.	75
Traballos tutelados	A38 B5 B7 B10 B12	A realización dos traballos en grupo é obrigatoria. Valorarase principalmente o rigor na realización destes. Na valoración dos traballos inclúese a análise das fontes documentais e a presentación oral.	25

Observacións avaliación

Para superar a materia é necesario superar as dúas partes avaliábeis desta. Cada unha das partes considérase superada ao alcanzar a metade do seu valor de avaliación.

MATRICULA DE HONRA: Poderán optar a matrícula de honra os alumnos cuxa media supere o 9.5. O profesor da materia poderá considerar criterios adicionais nos resultados obtidos polos estudantes en calquera das accións formativas programadas na guía docente.

CUALIFICACIÓN NON PRESENTADO: Os criterios rexeranse polos establecidos nas "Normas de avaliación, revisión e reclamación das cualificacións dos estudos de grao e máster universitario da UDC".

OPORTUNIDADE ADIANTADA: Os criterios rexeranse polos establecidos nas "Normas de avaliación, revisión e reclamación das cualificacións dos estudos de grao e máster universitario da UDC".

MATRICULA PARCIAL: Os criterios de avaliación serán os mesmos que na matrícula ordinaria e os traballos en grupo adaptaranse para a realización de forma individual polo alumno.

SEGUNDA OPORTUNIDADE: Rexeranse polos mesmos criterios que a primeira. Se o alumno non realizou ou superou os traballos, terá que presentar o traballo ou traballos que previo contacto co profesor, pónanlle.

Fontes de información

Bibliografía básica

- Anibal C (1993). Acerca de la Salud de los Trabajadores. Madrid: Confederación Sindical e Comisiones Obreras
- Fundación Mapfre (1992). Manual de Seguridad en el Trabajo. Madrid: Mapfre
- Fundación Mapfre (1997). Manual de Ergonomía. 2ª ed.. Madrid: Mapfre
- Gestal Otero JJ (2003). Riesgos Laborales del Personal Sanitario 3ª ed.. Mc Graw-Hill-Interamericana
- Gómez Etchebarría G (1995). Manual para la Prevención de Riesgos Laborales. Bilbao: CISS
- Marqués Marqués F, Moline Marco J L, Moreno Saenz N, Pérez Nicolas J, Solé Gómez M D (2001). Salud y Medicina del Trabajo. Madrid: INSHT
- Instituto Carlos III (). Medicina y Seguridad del Trabajo. Instituto Carlos III
- Pita López X, Romero Martín M, Quintas Fernández C, Franco Suanzes de la Hidalga H (2000). Prevención de Riesgos en Centros Sanitarios. A Coruña: In Fieri
- Ramazzini B (1999). Tratado de las Enfermedades de los Artesanos. Madrid: INSHT
- B.O.E. (1995). Ley de Prevención de Riesgos Laborales. 31/1995. B.O.E. nº 269, 10/11/1995. B.O.E.
- B.O.E. (1997). Reglamento de los Servicios de Prevención. Real Decreto 39/1997. B.O.E. n 27, 31/1/1997. B.O.E.
- Bestraten M. (1999). Seguridad en el Trabajo. . Madrid: INSHT
- Cortés JM (2004). Técnicas de Prevención de Riesgos Laborales. Seguridad e Higiene del Trabajo. 7ª ed. Madrid: Tébar
- B.O.E. (1959). Decreto 1036/1959 de 10 de junio, del Ministerio de Trabajo, por el que se reorganizan los Servicios Médicos de Empresa. B.O.E. n 148. B.O.E.
- DOGA (1999). Orde do 10 de setembro de 1999 pola que se regulan as competencias da autoridade sanitaria establecidas no Regulamento dos Servizos de Prevención aprobado pola Real Decreto 39/1997. DOGA. n 186, 24/9. DOGA
- Fernandez I. (1998). Condiciones de Trabajo y Salud. 2ª ed. Madrid: INSHT
- Gestal Otero, JJ. (1993). Riesgos del Personal Sanitario. 2ª ed. Madrid: Interamerican -Mc-Hill
- Guasch J. (1998). Higiene Industrial. Madrid: INSHT
- Nogareda C. (1998). Ergonomía. Madrid: INSHT
- INSHT (-----). Fichas Técnicas y Guías prácticas. Evaluación de Riesgos Laborales (Textos on line). INSHT
- INSHT (-----). Condiciones de Trabajo. Evaluación de las Condiciones de Trabajo en las PYMES. (Textos on line). INSHT
- INSHT (-----). Fichas Técnicas y Guías prácticas. Manual de Procedimientos de prevención de riesgos laborales. Guía de elaboración. (Textos on line). INSHT
- Benavides F, Ruiz-Frutos C, Garcia A M. (2000). Salud Laboral. Conceptos y técnicas para la prevención de riesgos laborales. 2 ed.. Barcelona: Masson
- (). .

Bibliografía complementaria	
-----------------------------	--

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente
--

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías